

Sudca Šamko odporúča zrušiť paragraf o ohýbaní práva. Slovensko ho nepotrebuje

- CZ24 News | 26. února 2024

SLOVENSKO: Mal to byť nástroj na boj proti pochybným rozhodnutiam sudcov. Aspoň tak to tvrdila Mária Kolíková, keď sa zavádzal nový trestný čin ohýbanie práva. A hoci ho súčasná vládna koalícia mierne upravila, člen súdnej rady Peter Šamko si stále myslí, že tento paragraf Slovensko nepotrebuje.

Už keď ministerka Kolíková prišla s touto novou právnou úpravou, zdvihla sa vlna nevôle odbornej obce. Viacerí upozorňovali, že nový trestný čin ohýbania práva vytvára možnosť šikany a zastrašovania sudcov.

Kolíková argumentovala, že je to *„reakcia na veľkú nedôveru verejnosti v justíciu a pochybenia súdnej moci“*.

Denník Sme v tejto súvislosti prišiel s analýzou, z ktorej vyplýva, že ak by Súdna rada SR nedala súhlas so stíhaním sudcu pre trestný čin ohýbania práva, muselo by sa stíhanie buď zastaviť alebo by sa vec postúpila na disciplinárne konanie.

Čudný záver

„Kto ako sudca, prísediaci sudca alebo rozhodca rozhodcovského súdu pri rozhodovaní svojvoľne uplatní právo a iného tým poškodí alebo zvýhodní, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov,“ hovorí zákon.

Sudca Peter Šamko však na webe pravnelisty.sk dokazuje, že zistenie denníka je nepravdivé. Poukazuje pritom, že od 15. marca by malo platiť ustanovenie, podľa ktorého *„v trestnom stíhaní sudcu pre trestný čin ohýbania práva nemožno pokračovať, ak Súdna rada SR vysloví nesúhlas s trestným stíhaním sudcu pre tento trestný čin“*.

Zároveň však pribudla aj veta: *„Trestné stíhanie sudcu musí byť zastavené alebo vec postúpená na prejednanie disciplinárneho previnenia len vtedy, ak skutok, ktorý sa sudcovi kladie za vinu nemožno posúdiť ako iný trestný čin.“*

„Ak súdna rada nedá súhlas na trestné stíhanie sudcu za trestný čin ohýbania práva, môže trestné stíhanie pokračovať ďalej, avšak s inou právnou kvalifikáciou,“ vysvetľuje Šamko.

Dodáva, že by mohlo ísť napríklad o zneužívanie právomoci verejného činiteľa. *„Zastaviť trestné stíhanie sudcu možno len vtedy, ak by skutok, ktorý sa mu kladie za vinu, nenaplníal znaky skutkovej podstaty žiadneho trestného činu a ani disciplinárneho previnenia,“* podčiarkuje s tým, že tak to vyplýva z druhej vety nového znenia paragrafu.

Čo môže Súdna rada SR?

Súdna rada, ako zdôrazňuje Šamko, môže len povedať, že **„skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, neodráža znaky skutkovej podstaty trestného činu ohýbania práva“**.

Potom môžu orgány činné v trestnom konaní skutok prekvalifikovať a pokračovať vo svojej práci. **„Sudca, ktorý sa obráti na súdnu radu, musí počítať aj s tým, že rozhodnutie môže byť pre neho nepriaznivé. Ak súdna rada nedá súhlas s jeho trestným stíhaním pre trestný čin ohýbania práva, v dôsledku zmeny právnej kvalifikácie môže byť trestne stíhaný pre závažnejší trestný čin,“** objasňuje Šamko. Čiže novela zužuje ochranu sudcov.

Darček sudkyniam?

Ako príklady sa uvádzajú prípady bývalej podpredsedníčky Najvyššieho súdu SR Jarmily Urbanovej a bývalej sudkyne z okresného súdu Otílie Dolákovej.

Obe boli obvinené v rámci akcie Víchrica. Urbanová stojí pred súdom pre podplácanie a nepriamu korupciu v súbehu s ohýbaním práva, Doláková je obžalovaná z ohýbania práva. Proti obom vypovedá Vladimír Sklenka, ktorý tvrdí, že mu Urbanová dala 30-tisíc eur, aby ovplyvnil pojednávanie týkajúce sa firmy Technopol servis. Doláková mala podľa neho zobrať peniaze za to, aby rozhodla v prospech žalobcu.

Denník Sme teraz tvrdí, že im poslanec Gašpar pripravil „darček“. Keďže sú obžalované aj z ohýbania práva, mala by sa vyjadriť aj súdna rada. Ak neuvidí znaky ohýbania práva, podľa denníka by obe sudkyne mohli ľahko vyviaznuť.

Šamko to však vidí inak. Podľa novej právnej úpravy sa na svojich kolegov môže obrátiť sudca aj v prípade, ak sa počas vyšetrovania zmení právna kvalifikácia na trestný čin ohýbania práva. Doteraz túto možnosť nemali.

Takže, ak by novela vstúpila do platnosti, aj tieto sudkyne sa mohli obrátiť na svojich kolegov a požiadať ich, aby posúdili, či sa naozaj dopustili tohto zločinu. Ak by však Súdna rada konštatovala, že nejde o ohýbanie práva, neznamená to automaticky, že majú po starostiach. Orgány činné v trestnom konaní však musia trestný čin prekvalifikovať.

„Pokiaľ ide o trestný čin ohýbania práva, tak najlepším riešením by bolo, ak by bol úplne vypustený z Trestného zákona, nakoľko nie je vôbec potrebný a tým by zanikla právomoc súdnej rady v tomto smere,“ uzatvára Šamko.